Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Alithia

1881-09-10

þÿ‘¹ µÀ±½¿Á¸Îõ¹Â ÄÉ½ µ½ Ä· À
þÿšÍÀÁ¿Å šÅ±½®'¯²»É ·¼±ÁÄ·¼

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/11262

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΕΤΟΣ Α'. ΕΝ ΛΕΜΗΣΩ ΚΥΠΡΟΥ. 29|10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1881. Αριθ. 38

ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ.

[illegible] ἐν Κύπρῳ [illegible] Ἐν τοῖς [illegible] — Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον τῷ Συντάκτῃ—Γραφεῖον καὶ Τυπογραφεῖον "ΑΛΗΘΕΙΑΣ," [illegible] ὑπὸ τὴν [illegible] Ὀθωμ. Τραπέζης. [illegible] τῆς "ΑΛΗΘΕΙΑΣ" [illegible]

ΑΙ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΑΝΗ ΒΙΒΛΩ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ.

Β.

Τὴν 12 Ἀπριλίου ε. ν. ὁ Μ. Ἁρμοστὴς Σὶρ Βιδδὼλφ ἐζήτει τηλεγραφικῶς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τὴν ἄδειαν ὅπως διαψεύσῃ τὴν εἴδησιν ὅτι, προσηνέχθη ἡ Κύπρος τῇ Ἑλλάδι [illegible] ὅτι... ἡ εἴδησις αὕτη "παρήγαγεν ἰσχυρὸν ἐρεθισμὸν ϗ ἀγωνίαν παρὰ τοῖς νησιώταις, οἵτινες λέγουσιν ὅτι ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἕνωσις θὰ ἦτο ὄλεθρος αὐτῶν"(!!!)

Καίτοι οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ τόσον ἐμβριθῶς ἐξετάζοντος ϗ μανθάνοντος τὰ καθ' ἡμᾶς φιλαλήθους Ἁρμοστοῦ διαψεύδονται ὑπὸ τῆς ἄρτι δημοσιευθείσης παγκυπρίου ἀναφορᾶς τῆς εἰς Λονδῖνον ἀποσταλλομένης, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν θεωροῦμεν ἄπο σκοποῦ ν' ἀφηγηθῶμεν ἐν ὀλίγοις πῶς εἶχον τὰ πράγματα ὅτε ὁ γενναῖος στρατηγὸς Βιδδὼλφ ἔγραφε τἀνωτέρω πρὸς τὸν προϊστάμενόν του.

Αἱ τῆς Τεργέστης ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, ἐρανισθεῖσαι ἐξ ἀγγλικῶν ἐφημερίδων ϗ τῆς "Ἐφημερίδος τῆς Κολωνίας", ἔγραφον ὅτι, ἡ ἐν Λονδίνῳ Μεταρρυθμιστικὴ Λέσχη ὑπεστήριζε τὴν ἰδέαν νὰ δοθῇ ἡ Κύπρος τῇ Ἑλλάδι ϗ ὅτι ὁ [illegible] Γλάδστων οὐ μόνον δὲν ἀπέκρουε τὴν ἰδέαν ταύτην ἀλλὰ ϗ θὰ τὴν ἐπραγματοποίει ἐν πρωτοβουλίᾳ ἰδίᾳ, ἂν μὴ ἐφοβεῖτο τὰς κραυγὰς τῶν συντηρητικῶν. Μόνον τόσον ἔγραφον αἱ ἐφημερίδες, [illegible]

ἡσύχαζον, [illegible] ταῖς πόλεσιν ἀφοῦ [illegible] [διότι ἐφημερίδας [illegible]), δὲν ἐπίστευσαν [illegible], οἱ δὲ ἐν τοῖς χωρίοις [illegible] ἤκουσαν.

Οἱ κυβερνητικοὶ κύκλοι συνεταράχθησαν ϗ ὡς ἐκ τούτου δίδοται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπίστευσαν εἰς τὰ θρυλήματα περισσότερον ϗ ἡμῶν αὐτῶν, διότι ἡ περὶ τῆς μὴ ἀγγλοπρεποῦς, κατ' αὐτούς, πολιτικῆς τοῦ κ. Γλάδστωνος πεποίθησις αὐτῶν διαφιλονεικεῖ [illegible] εἰς τὴν παρ' ἡμῖν [illegible] περὶ τῆς φιλανθρωπίας ϗ τοῦ φιλελληνισμοῦ τοῦ ἐξόχου ἀνδρός.

Τί [illegible] συγκινήσωσι τοὺς ὀθωμανούς; [illegible]γομεν δὲ τώρα τὰ τότε διαδοθέντα ἐν Λευκωσίᾳ, χωρὶς νὰ δυσχυριζώμεθα περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν ὅσον δυσχυριζόμεθα περὶ ὅσων ἐγράψαμεν ϗ θὰ γράψωμεν. Διεδόθη λοιπὸν ὅτι, [illegible] εἰς ἑλληνόπαιδα ὑπάλληλον ἐγγραφέντι ἀγγλιστὶ γεγραμμένον πρὸς ἀντιγραφήν. τὸ ἔγγραφον δ' ἐκεῖνο ἦτο ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν, οἷς ἀνηγγέλλετο ἡ εἴδησις ὡς βεβαία. Τὸ πρᾶγμα διεδόθη ὡς ἦτο ἑπόμενον, ϗ οἱ περὶ τὴν Κυβέρνησιν ἔλεγον [illegible] καὶ ἔγραψαν τὸ τηλεγράφημα(;) πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν Μ. Ἁρμοστήν. καὶ ἡμεῖς μὲν πλέον ϗ [illegible] οἱ ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ τηλεγραφήματος [illegible] ἀπὸ μιᾶς ἄκρας τῆς Λευκωσίας εἰς τὴν ἄλλην δὲν εἶναι κυπριακή, ἀλλὰ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπηγορεύθη τὸ τηλεγράφημα, ϗ διὰ τοῦτο δὲν τὸ λέγομεν. Ἐν τούτοις ἂς παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ (τρεῖς) προεξέρχοντες τῶν Ὀθωμανῶν (τῆς Λευκωσίας) [illegible]

κεντρικὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἔπαθον τὰ ἀσυμβίβαστα ἀλλήλοις ταῦτα παθήματα οἱ νησιῶται, μὲ πρόθεσιν καταφανῆ νὰ παραπεισθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀνάσσης ὅτι, ἅπαντες οἱ Κύπριοι ἔπαθον τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο πάθημα; Ὢ! ἂν διέπραττε τὴν ἁμαρτάδα ταύτην ὁ ἐγχώριος τύπος, πόσα μαθήματα εὐπρεπείας ϗ εὐκοσμίας θὰ ἐδίδοντο αὐτῷ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Μ. Ἁρμοστήν! ἀλλ' ἡμῖν οὐδὲ νὰ γελάσωμεν ἐπιτρέπεται, ἄλλως θὰ ἐγελῶμεν σαρδώνιον ἐπὶ τῇ ἀγωνίᾳ... αὐτῆς τῆς Διοικήσεως ἡμῶν ϗ τῇ στενοχώρῳ θέ[illegible]ται νὰ γράψῃ τι ὅπερ θὰ ἀναγνωσθῇ ἐν τῷ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίῳ.

Ἄλλοτε περισυνέλεξε μίαν ἐπιστολὴν ἑνὸς ὑπαλληλίσκου της, τοῦ λεγομένου Μαυρογορδάτου, διαμόνου(?) τὸν λόγον ὅτι ἔφερεν ἑλληνικὸν ὄνομα. ἐν τῇ παρούσῃ περιόδῳ οὐδὲ ψευδώνυμον Ἕλληνα εὗρε θιασώτην, ἀλλά, κατά τινα κυπριακὴν παροιμίαν λέγουσαν "ὁ ὑπὸ τοῦ χειμάρρου παρασυρόμενος δράττεται πρὸς σωτηρίαν του ϗ βάτου," κατέφυγεν εἰς Γαλλίδα γεννηθεῖσαν ἐν Κύπρῳ [ἀλλ'] ἔχουσαν σύζυγον Ἄγγλον... ἧς οἱ ὀλίγοι ἐπαινετικοὶ λόγοι δὲν τιμῶσι παραπολὺ τὴν ἀγγλικὴν διοίκησιν, διότι πρὸς τὴν οἰκτροτέραν ἐποχὴν τῆς τουρκικῆς παραλυσίας γίνεται ἡ ἀντιπαραβολή. ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ Α. Ἐξ. εὐηρεστήθη νὰ παίξῃ ὀλίγον τὸ πρόσωπον ἀξίου [illegible], ὅτε, ὑποβοηθῶν τὴν [illegible] εὐφυολογίαν του, διαρρήγνυται γελῶν πρῶτος διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τὸν γέλωτα ϗ τῶν ἀκροατῶν του. [illegible] λέγει ἡ Α. Ἐξ. ὡς [illegible] ἐν Λάρνακι ϗ δαπανᾷ αὐτὸ θιμερίδα τούτων". [τί σημαίνουσι ταῦτα, ἀγνοοῦμεν πλέον ἐντελῶς].

Δι' ἡμᾶς οἱ λόγοι τῆς ἐν Τρικώμῳ Κυρίας οὐδὲν ἄλλο τὸ συγκινοῦν ἔχουσιν, εἰμὴ ὅτι καταλαμβάνομεν ἐκ τῶν λόγων ὅτι δὲν ἐλησμόνησεν εἰσέτι τὸν πρῶτον σύζυγόν της, ὃν ἀφήρπασεν ἡ χολέρα, ϗ ὅτι ἀγαπᾷ ἐπίσης πολὺ τὸν νῦν σύζυγόν της, ὃν ἡ ἀγγλικὴ κατοχὴ μεγάλως ὠφέλησεν ἐν δυσὶ περιστάσεσιν· ἄλλως τε τί ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ἡ ξενίζουσα τὸν Σὶρ Βιδδὼλφ Κυρία; βεβαίως δὲν ἐπρέπετο αὐτῇ, ἐρωτηθείσῃ ἐπὶ τοιούτου θέματος, νὰ ἀριθμήσῃ τὰ οἰκτρὰ σφάλματα τῆς διοικήσεώς του, ἥκιστα δὲ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι εἶναι χείρων τῆς τοῦ Βεϊσῆ πασᾶ.

[ἕπεται συνέχεια)

Ὁ "Νεολόγος" λόγον ποιούμενος ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ περὶ τῶν ἐν τῇ "Κυανῇ βίβλῳ" περὶ Κύπρου ἐγγράφων, περαίνει ὡς ἑξῆς.

"Ἐν γένει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν 103 τούτων ἐγγράφων τῆς Κυανῆς βίβλου τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν διαχείρισιν ϗ διοίκησιν τῆς νήσου Κύπρου ἐξάγεται συστηματικὴ καταφορὰ ϗ μῖσος τοῦ ἁρμοστοῦ Βίδωλφ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι κατὰ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν κατοίκων τῆς νήσου, ἣν ἐτάχθη νὰ διοικήσῃ ἐν πνεύματι ἰσότητος ϗ δικαιοσύνης. Ἀπέναντι τοῦ συστηματικοῦ τούτου μίσους ϗ τῆς ἀντιπράξεως πρὸς πᾶν ὅ,τι ἑλληνικόν, ἅπασαι αἱ ἐκ Λονδίνου διαβιβαζόμεναι ὁδηγίαι ματαιοῦνται, ἐγκαταλείπονται ἀπραγματοποίητοι ϗ διαστρέφονται ἐν τῇ ἐκτελέσει. Ἄπορον εἶναι πῶς ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις, ἥτις νοεῖ τὰ πλημμελήματα τοῦ ἁρμοστοῦ ϗ γνωρίζει ὅτι [illegible] μεταξὺ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν κατοίκων, [illegible] ϗ μισούμενος, διότι ϗ οἱ Κύπριοι

τῇ ἀνταποδίδωσι τὰ ἴσα, ὑπὸ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν [illegible]οίκων, εἶναι οὐχὶ ἁρμοστής, ἀλλ' ὅπως ἀναρμόδιος διὰ τὴν Θέσιν, ἣν κατέχει, πῶς λέγομεν, ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις δὲν ἀνακαλεῖ τὸν ὑπάλληλον τοῦτον κ' δὲν τὸν ἀποσέλλει εἰς τὰς Ἰνδίας, ἔνθα δύναται νὰ παραδοθῇ ἀνετώτερον εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἐκφυλισμοῦ λαῶν, τῶν φυτειῶν εὐκαλύπτου κ' ἔνθα δὲν ὑπάρχει οὔτε ὄνομα "Ἕλλην" ὅπως οὖν ἀόριστον κ' δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ παρανοήσεις, οὔτε ἑλληνικὰ φρονήματα κ' ἑλληνικὴ παιδεία πρὸς ἐξευτελισμὸν κ' ἐκρίζωσιν; Περὶ τῶν τελικῶν προθέσεων τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς νήσου ταύτης οὐδεμία θετικὴ διακήρυξις ἐν τῇ Κυανῇ βίβλῳ ἀπαντᾷ, ἀλλ' ἐν γένει ἐν ταῖς διακοινώσεσι τοῦ λόρδου Κίμβερλεϋ ἐπικρατεῖ ὕφος τι ἐπαρκῶς ὑπεμφαῖνον ὅτι ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἡγεῖται προσωρινὴν τὴν ἐν Κύπρῳ θέσιν αὐτῆς. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἀποικιῶν ἐπανειλημμένως γράφει ὅτι "ἀναλογιζόμενος τὴν ἐν τῇ νήσῳ θέσιν ἡμῶν δὲν δύναμαι νὰ ἐπιτρέψω μέτρα ἀπαιτοῦντα χρόνον μακρόν." Ἐκ τῆς φράσεως ταύτης ἐξάγει τις ὅτι μετ' οὐ πολύ, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Κοινοβουλίου διεκηρύχθη, ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις θὰ λάβῃ ὁριστικήν τινα ἀπόφασιν περὶ τῆς τελικῆς τύχης τῆς νήσου ταύτης. Ὁ ἐκ Λονδίνου ἀνταποκριτὴς τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κολωνίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου γράφει ὅτι "τὸ ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον τὴν κατηραμένην κληρονομίαν ἐπιθυμεῖ ν' ἀποτινάξῃ, ἀλλ' ἡ ἀπόδοσις τῆς νήσου τῇ Τουρκίᾳ ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ κ. Γλάδστωνος ἡ παραχώρησις αὐτῆς τῇ Ἑλλάδι εἶναι ἄωρος ἔτι κ' ἡ στιγμὴ οὐχὶ κατάλληλος ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιπὸν ὑπομονή, ἀλλ' ἄνευ εὐκαλύπτου".

Τὴν 16 λήγοντος ηὐτυχήσαμεν νὰ παρευρεθῶμεν μετά τινων συμπολιτῶν ἡμῶν κ' τοῦ πρό τινων ἡμερῶν εὑρισκομένου ἐνταῦθα ἀξιοτίμου κ. Λ. Γρούτα, μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Αἰγύπτῳ "Κυπριακῆς Ἀδελφότητος", εἰς τὰς ἐξετάσεις τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Σχολῆς Ὁμόδους ἥτις λίαν ἐπαξίως ἀπὸ ἑνὸς ἔτους διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἱκανωτάτου δημοδιδασκάλου κ. Κωνστ. Ν. Τοφαρίδου. Τῶν ἐξετάσεων προηγήθη ἐκκλησιαστικὴ τελετή, ἐξεφωνήθη δὲ με[illegible] τὰ ταύτην λογύδριόν τι λίαν κα[illegible] ἀλληλο[illegible] τῇ πε[illegible]άσει [illegible] τοῦ [illegible] διδασκάλου, [illegible] ἐγέ[illegible] ζωη[illegible] ζητωκραυγή[illegible] ὑπ[illegible] τῶν β[illegible] [illegible]έων [illegible] Ἑλλ[illegible] τοῦ Ἑλληνικοῦ κ' Ἀγγλικοῦ ἔθνους κ' ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου Γλάδστωνος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων ὑπῆρξε λίαν εὐάρεστον καίτοι ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας μικρὸς κ' οἱ μαθηταὶ δὲν ἐφοίτων τακτικῶς ἕνεκεν τῆς ὀλεθρίας συνηθείας τῶν χωρικῶν τοῦ νὰ ἀπασχολῶσι τὰ μαθητευόμενα [illegible] εἰς γεωργικὰς ἐργασίας μὴ ἀναλογιζόμενοι ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου μεγάλως ζημιοῦσιν αὐτά. Εἰς τὴν Σχολὴν φοιτῶσιν 67 μαθηταὶ ἐν οἷς 12 κοράσια. Ἡ συντήρησις τῆς Σχολῆς γίνεται διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν γονέων κ' τῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σταυροῦ, δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι κ' ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Πάφου θέλει παραχωρήσῃ διὰ τὴν Σχολὴν τὸ ὡς κανονικὸν ἐκ τῆς ἐκκλησίας λαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐνθαρρύνων τὸν ζῆλον κ' τὴν πρὸς τὰ γράμματα μεγάλην ἔφεσιν τῆς φιλαπροόδου μὲν πλὴν πτωχῆς κωμοπόλεως, ἥτις εἶναι κ' ἡ γενέτειρα τῆς Α. Π.

Καὶ αἱ τῆς Σχολῆς Ὀρᾶς, τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ φιλοπάτριδος κ. Εὐθ. Ὁράτου συντηρουμένης, ἐξετάσεις ἀπέβησαν λίαν εὐάρεστοι, ὡς παρ' εἰδήμονος παρευρεθέντος ἐν αὐταῖς μανθάνομεν. ὁ σπανίας ἱκανότητος δημοδιδάσκαλος κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος κατώρθωσε πέρυσι διὰ δεκαμήνου μόνον διδασκαλίας, ν' ἀποστείλῃ μαθητὰς εἰς Λεμησσὸν καταταχθέντας εἰς τὴν β'. τάξιν τοῦ σχολαρχείου κ' ἐφέτος δὲ ἔχει ν' ἀποστείλῃ τοιούτους.

Τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον ἄρχεται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἡ ἔκδοσις κ' ἑτέρας ἑβδομαδιαίας ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον "Cyprus Herald" (Κῆρυξ τῆς Κύπρου). Ἡ ἐφημερὶς αὕτη θέλει ἐκδίδεσθε ὑπὸ τῶν κκ. Rees κ' Williamson ἀγγλιστὶ κ' ἑλληνιστί.

Ἐπεδόθη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἡ ἑξῆς ἀγγελία, ἧς τὴν ἀνάγνωσιν κ' μελέτην συνιστῶμεν τοῖς συμπολίταις ἡμῶν, οἵτινες ἐν τῇ χαρᾷ στηρίζουσιν αὐτοὺς φιλομουσία δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλουσι φροντίσει περὶ σχηματισμοῦ νέας ἐφορ[illegible] ἵνα [illegible] ὁ Σεπτέμ[illegible]ος εὕ[illegible] κλ[illegible] τὰ [illegible]παιδευτι[illegible] τῆς πόλεως [illegible]ῶν κα[illegible]στήματα.

[illegible]ΤΕΛΙΑ

Ἡ Ἐφορία τῶν Σχολείων προσκαλέσασα κατὰ τὰ νενομισμένα ὅπως ἐν συνελεύσει τῶν συνδρομητῶν κ' συντελεστῶν τῶν Σχολείων, δώσῃ λόγον τῶν ἐντὸς τοῦ ἤδη λήξαντος σχολικοῦ ἔτους πεπραγμένων, συνῆλθεν ἐπὶ τούτῳ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀλληλοδιδακτικοῦ Σχολείου σήμερον τὴν 16ην Αὐγούστου 1881, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν συνῆλθεν ἢ ὀλίγιστοι. Κατὰ συνέπειαν οἱ ἔφοροι θεωροῦνται ἀπὸ [illegible] ἀπηλλαγμένοι πάσης ἐνεργείας.

Διὸ ἂς φροντίσωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅπως συνέλθωσι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] πάκτωσι.

Ἐν Λεμησσῷ τῇ 16 Αὐγούστου 1881
Ἐκ τῆς Ἐφορίας τῶν Σχολείων.

Ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγγράφων περὶ Κύπρου παρέσχε τὸ ἐνδόσιμον εἰς τὰς ἐν Λονδίνῳ ἐφημερίδας νὰ πραγματευθῶσι πάλιν τὸ κυπριακὸν ζήτημα κ' νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ ἀπαλλαγῇ μετ' οὐ πολὺ τοῦ ἰδίου φορτίου, ὅπερ ἐφόρτωσεν ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῆς ἡ ῥωμαντικὴ πολιτικὴ τοῦ Βήκονσφηλδ κ' τοῦ Σαλισβουρύ. Ὁ ἀγγλικὸς τύπος μιᾷ σχεδὸν φωνῇ ὁμολογεῖ ὅτι ἡ Κύπρος εἶναι πρὸς τὴν Μ. Βρεταννίαν ὅλως ἄχρηστον κ' ἀνωφελὲς κτῆμα, ὅπερ καθίσταται [illegible] κ' λίαν ὀχληρὸν ἕνεκα τῶν συνεπαγομένων ἀναλωμάτων. Ὁ "Χρόνος" ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς Κύπρου ἀλλὰ δὲν λέγει σαφῶς τίνι μεθόδῳ δέον νὰ γίνῃ αὕτη διὰ προσαρτήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ δι' ἀποκαταστάσεως ἐγχωρίου αὐτονομίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Εὐρώπης. Παρατηρεῖ ὅμως ὁ "Χρόνος" ὅτι ἡ Κύπρος δὲν πρέπει κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Πύλην, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἡ Ἀγγλία ἀνεδέξατο πρὸς τοὺς Κυπρίους ἠθικὰς ὑποχρεώσεις, ἃς δὲν δύναται νῦν νὰ ἀθετήσῃ. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι πολλοὶ τῶν Ἄγγλων [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

(Ἐκ τῆς "Κλειοῦς".) [illegible] δικαίωμα νὰ κηρύξωσιν ἀθορύβως ἀλλ' εὐσταθῶς [illegible] παρρησίᾳ, ὅτι ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Κύ[illegible] [illegible] εἶναι ἰσχυρότερος ἢ ὥστε νὰ ὑπομε[illegible] [illegible]τίμους διαμφισβητήσεις, προσ[illegible]λλοῦσα τὸ ἑλληνικὸν αἴσθημα, τὴ[illegible] φι[illegible], αὐτὴν τὴν ἱστορίαν τῆς πολυπαθοῦς νήσου.

(Ἐκ τῆς "Κλειοῦς".)

Κάτωθι δημοσιεύομεν τὴν ἀπάντησιν ἥτις ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν ὑπουργοῦ κόμητος Κιμβερλεϋ, πρὸς τὸ τηλεγράφημα, ὅπερ κατόπιν τοῦ συλλαλητηρίου ἐπέστάλη πρὸς τὴν Α. Ἐξ. [illegible] βεβαίως ἀπηυθύνθη πρὸς ἁπάσας τὰς [illegible] φαίνεται δ' ἐξ αὐτῆς ὅτι ὁ ὑπουργὸς ζητεῖ [illegible] βεβαίως ἐν τηλεγραφήμασι δὲν δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσιν. Ἐναπόκειται λοιπὸν ταῖς ἐπιτροπαῖς τῶν διαφόρων πόλεων ὅπως σκεφθῶσι περὶ τῶν περαιτέρω.

Ἀρχιγραμματεία
Ἐν Ὀλύμπῳ 6 Σεπτεμβρίου 1881.

Κύριοι,

Διετάχθην ὑπὸ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ διέποντος τὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν ὑπουργὸς διετάξεν ὅπως πληροφορηθῆτε περὶ τῆς παραλαβῆς ὑπὸ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ ἀποσταλέντος ἀφ' ὑμῶν τὴν 24 παρελθόντος μηνὸς [illegible] ἀπάντησιν [illegible] πληροφορήσω ὅτι ὁ Λόρδος Κίμβερλεϋ ἀδυνατεῖ νὰ διίδῃ ἐκ τοῦ τηλεγραφήματος ὑμῶν ὁποῖα ἀκριβῶς εἶσι τὰ παράπονά σας, ἅτινα διατυποῦνται ἐν τούτῳ κ' τὰ ὁποῖα ἴσως, ἡ Α. Ἐξ. νομίζει, προέρχονται ἐκ παρενοήσεως τινος.

Εἶμαι περιπλέον διατεταγμένος νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ὁ Λόρδος Κίμβερλεϋ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι, Κύριοι,
[illegible] ὑμῶν,
(ὑπογρ.) FALK-WARREN.
Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως.

Τοῖς Κυρίοις Φραγκούδῃ, Κακοθύμῃ, Χατζηπαύλου, Μαλικίδῃ, Παλαιολόγῳ.
Εἰς Λεμησσόν.

[illegible] "Cyprus Times" [illegible]

Μεταξὺ τῶν περιεχομένων [illegible] ἐπὶ [illegible] δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ Κυανῇ Βίβλῳ [illegible] ἐπροξένησεν ἀναμφιβόλως οὐκ ὀλίγην αἴσθησιν, ὑπάρχει ζήτημά τι ἐπὶ τοῦ ὁποίου προτίθεμαι νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ δημοσίου.

[illegible]

στασθεὶ πρέπει νὰ παραπονηθῶ κατ' ἐμοῦ ὡς ὁμολογοῦντος ἀβροφροσύνης, ἐὰν ἐν τῇ ἀναμφισβητήτῳ ἐξασκῶ τοῦ δικαιώματος μου κάμνω χρῆσιν αὐτοῦ. Τὸ περὶ ἀβροφροσύνης ζήτημα ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν Ἁρμοστὴν ὡς δόντα ἀφορμὴν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐγγράφου τούτου ἢ θεωρήσαντα πρέπον ν' ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς ἠρεμίας ἣν ῥίπτει ἐν τῇ πολιτικῇ παλαίστρᾳ ἢ ἐν τῷ μέσῳ μάλιστα σμικροτάτης κοινότητος, τὸ ὄνομα Κυρίας τινὸς ἥτις κατὰ τὸ φαινόμενον ἐδίνισεν αὐτόν. Τὸ ἔγγραφον ἐν τοῦτο χρονολογεῖται 12 Ἀπρ. 1881 ἢ θέρον τὸ ἀντικείμενον τῆς συνδιαλέξεως ἣν ἡ Α. Ἐξ. εἶχε μετά τινος "Ὑπηκόου Γαλλίδος" γεννηθείσης ἐν Κύπρῳ συζύγου Σκώτου τινὸς ὅστις διέμεινε ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Κύπρῳ ὥστε ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ "Γαλλὶς ὑπήκοος" γεννηθεῖσα ἐν Κύπρῳ ἢ μετὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ δευτέρου γάμου μετὰ τοῦ Σκώτου δύναται πληρέστατα νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδίαν αὐτῆς γνώμην καθὼς ἴσως ἐχρῆν τοῦ συζύγου αὐτῆς.(1)

Ἐπρεπε νομίζω, τοὐλάχιστον, πρὶν κάμῃ χρῆσιν τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ὁ στρατηγὸς Biddulph προτιθέμενος νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπουργεῖον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς του, ὅτι δηλ. ὁ λαὸς ἐν συνόλῳ εὑρίσκεται εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν διοίκησιν, ὅπως αὕτη ἐλειτουργεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὑπαλλήλων, ἔπρεπε λέγω νὰ ἐξακριβώσῃ ποῖον πραγματικῶς δικαίωμα ἔχει ἡ πληροφορήσασα αὐτὸν "ὑπήκοος Γαλλὶς" (sic) ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὰ αἰσθήματα τῶν ἐν τῇ Νήσῳ κατοίκων.

Κατὰ πρῶτον ἡ Α. Ἐξ. ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ πληροφορήσασα αὐτὸν ἀνήκει εἰς τὸ δόγμα τῶν Καθολικῶν, δεύτερον ὅτι εἶναι μία ἐκ τῶν ὀκτακοσίων ἴσως ἐν μέσῳ πλημμύρας εἰμένης ἀπὸ ἄνω τῶν 150,000 τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος, ἢ τρίτον ὅτι πᾶς τις ἐξῃκολούθει νὰ πιστεύῃ ὅτι μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ μακροχρονίου διαμονῆς του ἡ Α. Ἐξ. ὁ Ἁρμοστὴς ἤθελε γνωρίζει τοὐλάχιστον τὴν σχετικὴν θέσιν τῶν ὑπὸ τὰς Capitulationς ζώντων ὑπηκόων ἢ τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ γηγενῶν, ἅπερ ἀποτελεῖ τῆς καθ' αὐτὸ ἐγχωρίους Κυπρίους. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἐν Λάρνακι λαὸς ἀποτελεῖ τοὺς καλουμένους ξένους ἐν αὐτῷ κολλῶντι τῇ ὁλομελείᾳ ἡ πληροφορήσασα τὴν Α. Ἐξ. ὡς αὐτὸ τὸ σωματεῖον ἀνήκει ὅπερ ἀπαρτίζει ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς κτήσεσι κράτος ἐν κράτει, διὰ τὰ διατελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν προξενικῶν Capitulations. Δυσκόλως δύναμαι νὰ παραστήσω τὰ πράγματα ἅτινα δὲν ἔχουσιν ἐν Τουρκίᾳ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἐκτάκτου ἀνωμάλου καταστάσεως ἐν ᾗ διατελοῦσι οἱ προστατευόμενοι ὑπὸ Εὐρωπαϊκῶν κόσμον ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς συνόντας Χριστιανούς. Πῶς τις ὅμως θὰ ἐν Ἀγγλίᾳ πρόξενοι δύνανται νὰ ἐξηγήσῃ ὅτι

(1) Σ.Μ. [illegible] ἀλλ' [illegible] [illegible] ται ὑπήκοος Ἀγγλίς.

σως τί ἐννοῶ. Ὁ καταλληλότερος παραλληλισμός, ὃν δύναμαι νὰ ἔχω ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς πληροφορησάσης τὴν Α.Ε. "Ὑπηκόου Γαλλίδος" μετὰ τῶν ἐγχωρίων Κυπρίων, εἶναι ὁμοία τῆς θέσεως Νορμανδοῦ τινος ὀλίγον μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀγγλίας, ἐπιχειριζομένου νὰ ὁμιλήσῃ ἐν ὀνόματι τῶν Σαξώνων ὡς δῆθεν ἀντιπροσωπεύων αὐτούς, ἐνῷ συγχρόνως ἐπὶ πολὺ ἀπεκάλει ἑαυτὸν Ἄγγλον, ἢ φαίνεταί μοι ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. κακῶς πληροφορηθεῖσα ἴσως ἢ ἐν ἀμφιβίᾳ ἔκαμε χρῆσιν τῆς λέξεως Κύπριοι ἐν τῇ ἀπολύτῳ αὐτῆς σημασίᾳ πρὸς ἀποπλάνησιν.

Ἐν ἄλλαις διακοινώσεσιν ἡ Α. Ἐξοχ. ὑπαφέρει πάν ὅτι πιστεύει ὅτι ἤθελεν γνώμη τῶν ἐν τῇ Νήσῳ Ἐντίμων Ἐμπόρων, ἐπὶ ζητημάτων τινῶν. Τὸ κρῖμα ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. δὲν ἐπροσπάθησε νὰ λάβῃ αὐτὴν πρὶν ἀποστείλῃ τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος διακοίνωσιν τῆς 12 Ἀπριλίου 1881. Τὸ μόνον ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι κάμνει τὸ δημόσιον νὰ πιστεύῃ ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ μένουν εὐχαριστημένοι οἱ Κύπριοι ἐν συνόλῳ ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν διοίκησιν, ἡ Α.Ε. θεωρεῖ ἑαυτὸν εὐτυχέστατον ὁσάκις δύναται νὰ εὑρίσκῃ τὴν ἐλαχίστην παρηγορίαν πρὸς ἀνακούφισιν ἴσως πιθανῆς τύψεως συνειδότος διὰ τὰς ἀποτυχίας του. Ἡ ἐλαχίστη δὲ αὕτη παρηγορία σύγκειται εἰς τὴν γνώμην Κυρίας τινὸς ἀνηκούσης εἰς τὴν ἀπειροστὴν μειονοψηφίαν, ξένης κατὰ τὴν θρησκείαν ἢ ξένης κατὰ τὰ αἰσθήματα διατελούσης μέχρι πρὸ μικροῦ ὑπὸ ἐξαιρετικοὺς νόμους ἢ οὐδὲ ὑπαγομένης κἂν εἰς τὴν αὐτὴν δικαιοδοσίαν μὲ τοὺς! ἀληθῶς ἢ πραγματικῶς Κυπρίους. Φαίνεταί μοι μάλιστα ὡς νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ὁ Ἁρμοστὴς ὑπερευχαριστημένον διὰ τὰ ἐλάχιστα ψιχία τὰ προσφερόμενα αὐτῷ χάριν δωρεᾶς. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ὅλως ἀνάρμοδιος ἢ αὐτοχρήμα θὰ παρεμποδίσῃ μᾶλλον παρὰ βοηθήσῃ τὸν σκοπὸν, ὃν προὐτίθετο ἡ Α. Ἐξοχ. γράψασα τὰ ἐν ἰδιαιτέρᾳ συνεντεύξει λεχθέντα παρά τινος Κυρίας ὡς ἐπίσημον διακοίνωσιν ἢ δημοσιευθεῖσα ἤδη.

Περαίνων ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι οὐδὲ μνείαν περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἤθελον κάμει, ἐὰν ὁ στρατηγὸς Βιδδὼλφ δὲν ἐθεώρει αὐτὴν ἀξίαν ν' ἀποκατασταθῇ ἀντικείμενον σπουδαίου διπλωματικοῦ ἐγγράφου. Οὐ μικρὰ ἐξηγέρθη ἐπίκρισις κατὰ τηλεγραφημάτων τῆς Α. Ἐξ. Οὐδεμίαν ἄρα ἐπιρροὴν θέλουσιν ἔχει αἱ διακοινώσεις του ἢ εἶναι πεπρωμένον ὅπως ὦσι πάντοτε πλήρεις κακῆς πίστεως ἢ κιβδήλων χρωματισμῶν ὅτε διὰ νὰ κρίνωσιν οἱ ἀναγνῶσται δημοσιεύω παρὰ πόδας τὸ ἀπόσπασμα αὐτῆς.

ἔχω τὴν τιμὴν

Ὁ πολλὰ ἐπιστάμενος

Ὁ Ἀπόστασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἁρμοστοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν Ὑπουργόν.

Λευκωσία 12 Ἀπριλ. 1881.

Ἐσχάτως ἐξεκάθην τὰ βορειανατολικὰ μέρη τῆς Κύπρου. [illegible] Ἐν τῇ Τρικώμῳ ἐν ἐκ τῶν μεγάλων χωρίων [illegible] ὅστις [illegible] Κύπρου. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ Γαλλὶς ὑπήκοος γεννηθεῖσα ἐν Κύπρῳ εἶναι κάτοχος ἐκτεταμένης κτηματικῆς περιουσίας ἢ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της γνωρίζει καλῶς τὸν λαόν. Ἡ Κυρία αὕτη ζωηροτάτην μοὶ ἔκαμε περιγραφὴν τῆς Νήσου, καθ' ὃ κεκτημένη πεῖραν τῶν τελευταίων 20 ἐτῶν. Μοὶ εἶπεν ὅτι μέχρι τοῦ 1865 ὅτε ἐνέκυψεν ἡ χολέρα, ἡ Κύπρος ἦτο πάντοτε εὐδαίμων ἢ πολλοὶ ξένοι κτηματίαι διέμενον ἐν τῇ Νήσῳ. Κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ὅμως, οἱ πλεῖστοι τῶν ξένων ἀπέθανον ἢ ἔφυγον, οὐδεμιᾶς οἰκογενείας ἐξαιρεθείσης ἐκ τῆς ἐπαράτου φορολογίας τῆς χολέρας, ἢ ἔκτοτε ἡ εὐδαιμονία τῆς Νήσου ἤρξατο ἐλαττουμένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἀνομβρίαι ἢ ἀκρίδες διεδέχοντο ἄλληλα ἡ γῆ ἔμενεν ἀκαλλιέργητος οἱ χωρικοὶ κατεχρεώθησαν, ἢ μ' ὅλον ὅτι δύο καλαὶ εἰσοδεῖαι, αἱ τοῦ 1874 ἢ 1875 ἔδειξαν σημεῖα ἀναφαινομένων καλῶν βλέψεων διὰ τὸ μέλλον, πάλιν ὅμως ἐπανήλθομεν εἰς τοὺς κακοὺς χρόνους, εἰς τὸν πόλεμον ἢ εἰς ἐκτάκτους φορολογίας, συνοδευόμενα ταῦτα πάντα διὰ ὑποτιμωμένου χαρτονομίσματος. Κατὰ τὸ 1878 ἐφαίνετο ὅτι περιήλθομεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς καταστροφῆς μας. Μεταδίδω Ὑμῖν, Κύριε Ὑπουργέ, αὐτολεξεὶ ὅσα ἡ Κυρία αὕτη μοι ἀφηγήθη.

"Ὁ λαὸς κατεπιέσθη ἢ ἀπεθαρρύνθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τι. Ἀπελπιστικὴ πενία ἢ καταστροφὴ ἔκρουε τὰς θύρας τῶν χωρικῶν. Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ κατάστασίς των. Ἡ Ἀγγλικὴ κατοχὴ ὡς ἀκτὶς Ἡλίου ἀνεζωογόνησεν αὐτούς. Ἐὰν οἱ Ἄγγλοι δὲν ἤρχοντο κατὰ τὸ 1878, ἀγνοῶ τῇ ἀληθείᾳ τί ἤθελεν ἀπογείνῃ ὁ λαός. Ἔκτοτε ἡ κατάστασις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐβελτιώθη ἢ ὁ λαὸς ἤδη εὐτυχεῖ. Εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς διοικήσεως, εὐχαριστημένος ἐκ τῶν φόρων, εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν διανέμεται ἡ δικαιοσύνη. Μὴ πιστεύετε ὅ,τι οἱ ἐν Λάρνακι λέγουσιν. Εἶναι πρὸ πάντων ξένοι οὐδὲν περὶ χωρικῶν γνωρίζοντες, ἢ οὐδεμίαν ἔχοντες συμπάθειαν πρὸς αὐτούς. ὁ θεὸς νὰ μὴ δώσῃ ὅπως ἀφήσωσί ποτε τὴν Κύπρον οἱ Ἄγγλοι. Ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τοὺς Τούρκους, καταστρεφόμεθα. Ἐπίσης κακὸν εἶναι ἐὰν παραδοθῶμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐὰν οἱ Ἄγγλοι μας ἀφήσωσι, θὰ βυθισθῶμεν πάλιν εἰς ἀπελπισίαν."

Αἱ λέξεις αὗται Κύριε Ὑπουργὲ ἀσθενῶς πως μόνον ἐκφράζουσι τὴν ἔκπληξιν ἣν προὐξένησέ μοι ἡ σπουδαία ἔντονος ἢ ἐμβριθὴς τρόπος τῆς διδούσης μοι τὰς πληροφορίας ταύτας. Ἡ Κυρία αὕτη διατρίβει μέρος ἑκάστου ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδιοκτήτῳ αὐτῆς οἰκίᾳ ἐν Λάρνακι."

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ζητοῦνται δημοδιδάσκαλοι διὰ τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσσοῦ. Οἱ βουλόμενοι ἢ δυνάμενοι νὰ διδάξωσιν, ἀποταθήτωσαν πρὸς τὸν ἐνταῦθα Ἑλλ. Σύλλογον "Ἰσότητα" ἢ πρὸς τὴν Σύνταξιν τῆς "Ἀληθείας" διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λεμεσσῷ τῇ 29|10 Σεπτεμβ. 1881.

[redacted]

Ἐν ΛΕΥΚΩΣΙΑ 25]6 Σεπτεμ. 1881.

Τῇ 16]28 λήξαντος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου χάριν τῶν ἐκεῖ συγγενῶν του, μετέβη, ὁ ἐνάρετος, εἰλικρινέστατος ἢ χρηστότατος πολίτης Χριστ. Π. Οἰκονομίδης, γόνος τοῦ ἀειμνήστου Πέτρου Οἰκονομίδου τοῦ καρατομηθέντος κατὰ τὸ 1821, ἄγων τὸ 68ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐγκατα λείψας τεθλιμμένας ἢ ἀπαρηγορήτους προσφιλεῖς σύζυγον ἢ θυγατέρας.

Ὁ μακαρίτης ἐπὶ 40 σχεδὸν ἔτη μετ' ἀπαραδειγματίστου αὐταπαρνήσεως ἢ φιλοπατρίας τήν τε προκάτοχον Κυβέρνησιν ἢ τὴν ἐνεστῶσαν ὑπηρέτησε, ἢ ὡς σύμβουλος τοῦ Δικαστηρίου τ. τ. ὁ μ ι ζ ἢ ἐσχάτως ὡς σύμβουλος τοῦ Νομοθετικοῦ συμβουλίου, εἰς ἀμοιβὴν δὲ τῶν πιστῶν ὑπηρεσιῶν του ἐτιμήθη παρὰ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Γ'. βαθμοῦ "Καπουτζῆπασῆ". Πρὸς δὲ ἢ τὰ διάφορα τῆς πόλεως Λευκωσίας κοινὰ καταστήματα διαφορότρόπως ὠφέλησε, διὸ ἢ προσείλκυσε τὸ σέβας ἢ τὴν ἀγάπην πάντων τῶν Κυπρίων ἢ τῶν γνωρισάντων αὐτὸν ξένων. Λυπηρὸν τῇ ἀληθείᾳ νὰ χάνωμεν ἄνδρας τῶν ὁποίων τὸ κενὸν δυσκόλως ἀναπληροῦται.

Γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν ἀείμνηστε Ἄνερ.

[redacted]

Ἐν Λάρνακι τῇ 23 Αὐγούστου 1881.

Τὸ πόσιμον ὕδωρ τέλος διωχετεύθη εἰς Λάρνακα μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἀπήντησε δυσκολίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργολάβου κ. Κωνσταντινίδου, ὅστις δὲν ἐφρόντισεν ἢ δὲν ἔλαβεν ἐγκαίρως τοὺς ἀπαιτουμένους πρὸς τοῦτο σωλῆνας.

Χαίρομεν ἐκ καρδίας ὅτι αἱ ἄοκνοι προσπάθειαι ἢ ἀκάματος ζῆλος τοῦ κ. Ἰωσὴφ Χαππᾶς, προέδρου τοῦ [illegible], ἐστέφθησαν διὰ τοῦ δαφνίνου τῆς ἐπιτυχίας στεφάνου, ἡ δὲ μνήμη αὐτοῦ θέλει διαμένει ἀείποτε ἀκμαία ἢ ἀγήρως ἐν τῇ πενιχρᾷ βίβλῳ τῶν χρονικῶν τῆς πόλεως Λάρνακος.

Συνιστῶμεν εἰς τὴν προσοχὴν τῆς κεντρικῆς Διοικήσεως τὴν ἀνάγνωσιν ἢ μελέτην τῶν ἑξῆς ἐπιστολῶν. Τὰ ἐν αὐταῖς ἐξιστορούμενα οὐδεμίαν τιμὴν περιάπτουσιν αὐτῇ, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι θέλει περιστείλῃ τὰ ἔκθεσμα ταῦτα.

Πεδουλᾶς 14 Αὐγούστου 1881.

Λαμβάνω τὸν κάλαμον ἵνα χαράξω ὀλίγας σειρὰς ἀφηγούμενος περὶ ὅσων συνέβησαν πρὸ δέκα ἡμερῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μυριανθούσης ὑπὸ τοῦ περιφήμου Ναΐμ ἐφένδη μουδίρου Λεύκας, τὰς ὁποίας παρακαλεῖσθε ὅπως καταχωρίσητε εἰς τὸ φύλλον τῆς ἀξιοτίμου ὑμῶν ἐφημερίδος. Ὁ Μουδίρης οὗτος, ἐπειδὴ ἢ ὁ διοικητὴς Λευκωσίας κ. Γόρδων περιῆλθέ τινα χωρία ἀναβαίνων διὰ Σολέας εἰς Ὄλυμπον ἢ καταβαίνων διὰ Μυριανθούσης, ἦλθε τὴν καλωσύνην νὰ συνοδεύσῃ τὸν διοικητὴν εἰς τινα χωρία· ἔφερε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἢ μίαν ἀναφορὰν γεγραμμένην βεβαίως ἐν Λεύκᾳ, καθότι ἦτο γεγραμμένη τουρκιστὶ ἢ ἑλληνιστί, ἡ ὁποία εἶχε ἢ περὶ τὰς 20 σφραγίδας τουρκικὰς ἢ 2-3 ὑπογρα

φὰς τῶν κατοίκων Λεύκας ὀθωμανῶν τε ϗ χριστιανῶν περὶ τῆς ἐπιταγῆς τῆς ἀκρίδος, ὅτι δῆθεν οἱ κάτοικοι εἶναι εὐχαριστημένοι ϗ δι' αὐτὸ προσφέρουσι τὰς εὐχαριστήσεις των! Εἶναι δίκαιον, ἐρωτῶμεν, ὁ μουδίρης οὗτος, ὁ κατέχων θέσιν κυβερνητικὴν, νὰ περιφέρηται ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ ϗ νὰ ἀπατᾷ τὸν λαὸν νὰ συναθροίζῃ ὑπογραφὰς παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ; διότι ἂν ϗ τινες ὑπέγραψαν, ἔπραξαν τοῦτο κατ' ἀνάγκην, ἄλλοι μὲν ἐντρεπόμενοι αὐτὸν(!) ἄλλοι δὲ φοβούμενοι, οὐδεὶς δὲ ἐξ ἰδίας θελήσεως εἴτε ἐξ ἰδίας εὐχαριστήσεως, ὡς εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.

Περιποιοῦσι τιμὴν εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν τοιαῦται πράξεις τῶν ὑπαλλήλων της ϗ τοιαῦτα ἄθεσμα μέσα;

Π.

Καλοπαναγιώτης 15]27 Αὐγούσ. 1881.

Τῇ 25 λήξαντος Ἰουλίου εὑρισκόμην εἴς τι χωρίον τῆς ἐπαρχίας Τυλλιρίας ὅτε ζαπτιές τις σταλλόμενος ὑπὸ τοῦ μουδίρου Λεύκας Ναὴμ ἐφένδη ἦλθε ζητῶν τὸν μουχτάρην ϗ ἀζάδες τοῦ χωρίου, ὅπως ὑπογράψωσιν ἔγγραφόν τι ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ· ἐζήτησα τὸ ἔγγραφον ὅπερ ἦτο εὐχαριστήριον ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν δῆθεν τοῦ καζᾶ Λεύκας διὰ τὰ μέτρα ἃ ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος· ἰδοὺ δὲ τὸ ἀκριβὲς αὐτοῦ ἀντίγραφον, οὗτινος ἐτήρησα πιστῶς ϗ τὴν ὀρθογραφίαν.

Ἐξοχώτατε!

"Πρὸ χρόνων πάλιν ἐφάνη εἰς τὴν Νῆσον μας τῷ ἐπιζήμιον θηρίον τῆς ἀκρίδος ϗ βλέπομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ θηρίον τοῦτων νὰ πολλαπλασιάζετε ϗ νὰ καταστρέφῃ ἀγροὺς ϗ ὁλόκληρα χωρία· μεεὐχαρίστησίν μας ὅμως ἤδομεν διαταγὴν ϗ κανονισμοὺς τοῦ Μ. Ἁρμοστοῦ τῆς Νήσου μας τῶν περὶ ἀκρίδος, ὁ μὲν πρότος κανονισμὸς φέρον ἡμερομηνίαν 30 Ἰουνίου ϗ ὁ ἕτερος 6 Ἰουλίου ὅθεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἔχομεν τὴν πεπίθησιν ὅτι τὸ ἐπιζίμιον τοῦτο θηρίον θαἐξολοθρευθῆ. ὡς ἐκ τούτου λιπὸν ἐρχόμεθα διὰ τῆς ἀναφορᾶς μας ὅποσδόσομεν τὰ εὐχαριστιριά μας πρὸς τὴν Α. Μεγαλιότητα τὴν βασίλεσα τῆς Μεγάλης Βρετανίας ϗ πρὸς τὴν ἐν Κύπρω Κυβέρνησιν μας."

Λεύκα τῇ 13]25—7—1881.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὅπερ ἐπὶ κεφαλῆς ἐκόσμειτο με 34 σφραγῖδας ὀθωμανῶν τῆς Λεύκας, ἔφερε κατόπιν τὰς ὑπογραφὰς ϗ σφραγῖδας τῶν πλείστων χωρίων τοῦ καζᾶ Λεύκας.

Περιέμενον μετὰ περιεργείας τὴν ἄφιξιν τῶν μελλόντων νὰ ὑπογράψωσι· μετ' ὀλίγον παρουσιάσθησαν οἵ τε ἀζάδες ϗ μουχτάρης πάντες ἀγράμματοι μετὰ ϗ ἄλλων χωρικῶν. Παρουσιασθέντος δὲ αὐτοῖς τοῦ ἐγγράφου ἠρώτων τὸν ζαπτιὲ περὶ τίνος πράκειται· οὗτος δὲ ἀπήντησεν ὅτι εἶναι εὐχαριστήριος ἀναφορὰ πρὸς τὴν βασίλισσαν, διότι ἐφέτος ἐχάρισε τὸν φόρον τῆς ἀκρίδος, προσθέσας ὅτι εἶχε διαταγὴν παρὰ τοῦ μουδίρου Λεύκας [illegible] ἀν ὅπως σταλῶσιν εἰς Λευκωσίαν!!

Ταῦτα ἤρκεσαν ὅπως πείσωσιν αὐτοὺς νὰ ὑπογράψωσι ϗ κατὰ διαταγήν των ἐγχώριός τις γνωρίζων νὰ κακογράφῃ ὑπέγραψεν ἀζάδες ϗ μουχτάρην σφραγίσαντος τοῦ τελευταίου. Ὡς ἐπληροφορήθην ϗ εἰς τὰ ἄλλα τῆς Τυλλιρίας χωρία ὑπεγράφη τὸ ἔγγραφον μεταχειρισθέντος τοῦ ζαπτιὲ τὰς αὐτὰς φράσεις. Εἰς πολλὰ δὲ τούτων ὁ αὐτὸς μεταβαίνων ϗ μὴ εὑρίσκων τοὺς προύχοντας, προσεκάλει οἱονδήποτε γνωρίζοντα νὰ γράφῃ, ὅστις ὑπέγραφε τοὺς ἀζάδες ϗ μουχτάρην ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ των, μετέβαινε δὲ κατόπιν εἰς τὸν κῆπον ἢ ὑπὸ τὰς συκᾶς, ὅπου ὑπεδείκνυον οἱ χωρικοὶ ὅτι εὑρίσκετο ὁ μουχτάρης ἵνα ἐπιθέσῃ τὴν σφραγῖδά του.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, ὧν τὸ καθῆκον εἶναι πᾶν ἄλλο ἢ νὰ συντάττωσιν εὐχαριστήρια ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν δῆθεν ϗ νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐτὰ δι' ἀθεμίτων μέσων, νομίζοντες ὅτι διὰ χαμερποῦς κολακείας εὐχαριστοῦσι τοὺς ἀνωτέρους των ϗ στερεοῦσι τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διαμονήν των, γίνονται αἴτιοι να ἐξαπατῶνται ἡ τε δημοσία γνώμη ἐν Λονδίνῳ ἡ Κυβέρνησις, διδόντες ἀφορμὴν τοῖς ἐν Κύπρῳ διοικοῦσι νὰ ὑποστηρίζωσιν ὅτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς εἶναι εὐχαριστημένος ἐν γένει ἐκ τῶν κυβερνητικῶν μέτρων ϗ ὅτι ὀλίγοι μόνον ἐκ τῶν πόλεων οἱ ἀποδοκιμάζοντες αὐτὰ ϗ δυσηρεστημένοι. Καὶ ὅμως πόσον τὸ ἐναντίον συμβαίνει! ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἴδω κατόπιν πλείστους τῶν ὑπογραψάντων τὴν εὐχαριστήριον ἀναφορὰν ϗ σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι οὐδεὶς σχεδὸν ἐγνώριζεν ὅτι διὰ τοῦ ἐγγράφου, ὃ ὑπέγραψεν, ἐπεδοκίμαζε βαρεῖαν φορολογίαν. ὅτε δὲ τοῖς ἀνέπτυξα τοὺς διαφόρους φόρους, εἰς οὓς ὑπεβάλλοντο διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος, ἔμενον πάντες ἀποροῦντες ϗ ἀπηύθυνον σχεδὸν πάντες τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν, "ἀφοῦ πρόκειται νὰ πληρώσωμεν τόσα πολλὰ χρήματα διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος, πρὸς τί νὰ εὐχαριστῶμεν τὴν Κυβέρνησιν;"

Ἀληθὲς ὅτι ἐστάλησαν κανονισμοὶ περὶ ἀκρίδος εἰς τὰ χωρία ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔμειναν ἀνέπαφοι εἰς χεῖρας ἀγραμμάτου τινὸς μουχτάρη ἢ ἀζᾶ.

Ἄλλως τε ὁ μουδίρης Ναὴμ ἐφένδης ὃν δὲν ἐπέτυχα νὰ γνωρίσω προσωπικῶς φημίζεται λίαν ὡς φιλέκδικος κατὰ τῶν ἀντενεργούντων εἰς τὰ σχέδιά του [illegible] ὅταν θέλῃ νὰ ἐπιτελέσῃ τι πρὸς τὸ συμφέρον του.

Ἐνῷ εἰς πάντα τὰ χωρία ἤρκει(?) εἰς 3—4 ὑπογραφὰς ἀζάδων ϗ μουχτάρη, ὡς πρὸς τὸν τῆς Λεύκας προσετέθησαν(?) 34 σφραγῖδες, τοῦ μουδίρου κατορθώσαντος νὰ χαίρῃ πάντοτε δημοτικότητα μεταξὺ τῶν ὀθωμανῶν Λεύκας, ἵνα ἔχῃ αὐτοὺς βοηθοὺς τοῖς [illegible] σχεδίοις.

Ὁ δυστυχὴς χωρικὸς βλέπων τὸ πλῆθος τῶν σφραγίδων παρακειμένων [illegible]

νου μουχτάρη καλῶς γινώσκοντος τὸ φιλέκδικον τοῦ Ναὴμ ἐφένδη ϗ τὸ ἐφευρετικὸν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ στέλλῃ πολλάκις μὲ ἐλεεινὰς προφάσεις εἰς πρώτην περίστασιν πάντα ἀντιπράττοντα εἰς Λευκωσίαν. Ἐκ πολλῶν τῆς ἐπαρχίας Λεύκας χωρίων διέβην ἤκουσα δὲ πλεῖστα παράπονα ϗ κατηγορίας κατὰ τοῦ μουδίρου Ναὴμ ἐφένδη, ἂν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανε νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις, πέπεισμαι ὅτι θὰ ἀπεδεικνύετο ἐναργέστατα ὅτι ὀλίγην τιμὴν περιποιεῖ αὐτῇ τοιοῦτος ὑπάλληλος.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθην ὅτι ἡ Κυπριακὴ ἀδελφότης ὁριστικῶς ἀπεφάσισε τὴν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἵδρυσιν ϗ διατήρησιν σχολείου εἰς τὸ χωρίον Πύργον Τυλλιρίας. Λίαν ἀξιέπαινος ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς ἀδελφότητος ϗ ἐπιτυχεστάτη ἐκλογὴ καθόσον φαίνεται ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς τοὺς ὑπὲρ τοῦ μέρους τούτου συνηγοροῦντας λόγους, οὓς ϗ ἐγὼ, γνωρίσας πλησιόθεν τὴν ἐπαρχίαν, ἐπιδοκιμάζω. Μᾶλλον ἐπιτυχὲς θὰ ἦτο τὸ ἔργον ἂν ἐστέλλετο διδάσκαλος τίμιός τις ϗ εὐπαίδευτος κληρικὸς ὅστις νὰ δύναται συγχρόνως νὰ ἐμπνέῃ εἰς τὰς ἁπαλὰς τῶν σπουδαζόντων καρδίας τὴν πρὸς τὴν θρησκείαν ϗ πατρίδα ἀγάπην.

Εἷς Λεμήσσιος.

ΚΕΡΥΝΕΙΑ 15)27 Αὐγούστου 1881.

Κύριε Συντάκτα τῆς "Ἀληθείας".

Τὴν παρελθοῦσαν τετάρτην 12]24 τοῦ σήμερον ἐπακριβῶς μεσάζοντος συνέβη ἐνταῦθα ἀστεῖόν τι ὅπερ σκοπὸν ἔχω ἐν ὀλίγοις νὰ ἀφηγηθῶ.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εὑρίσκονται ἐκ Χίου προσωρμισμένα εἰς τὸν λιμένα μας δύο πλοῖα πρὸς ἀγορὰν ξυνολεμονίων. Ἐπειδὴ ὅμως ϗ οἱ κυβερνῆται τοῦ ἑνὸς ἔδειραν τὸν σκῦλόν των, ἰδὼν αὐτοὺς ὁ διοικητὴς τοὺς προσεκάλεσεν ἀμέσως διά τινος κλητῆρος ἐξ ὧν ὁ μὲν εἷς κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἀπήχθη εἰς τὸ φρούριον ἐπὶ 2 περίπου ὥρας, τὸν δὲ ἕτερον διέταξε πρὸς τιμωρίαν του νὰ σταθῇ ἀσκεπὴς εἰς τὸν ἥλιον· μετέπειτα δὲ προσελθοῦσα ἡ κυρία τοῦ διοικητοῦ ἐκ τοῦ μεγάρου της ἔδωκεν αὐτῷ ἱσταμένῳ ῥάπισμα πρὸς σωφρονισμόν του ἐπειποῦσα ὅτι δέον τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ κτυπᾷ τὸν σκῦλλόν του!! Περιττὴ βεβαίως πᾶσα ἐπὶ τούτου παρατήρησις ἡμῶν· ἐφιστῶμεν μόνον τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἀμφότεροι ὅ τε διοικητὴς ϗ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἔπραξαν τὸ τοιοῦτον, οἵτινες δι' ὅλου σχεδὸν(?) ἐν πολλοῖς πολλάκις ἐπιτίθενται ἀπηνῶς κατὰ τῶν χωρικῶν ὑβρίζοντες ϗ ξυλοκοποῦντες αὐτούς!!

Ἐν Κοιλανίῳ 18)30 Αὐγούστ 1881.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην 12)24 τοῦ ἤδη λήγοντος ἐγένετο ἐνταῦθα ἀνάκρισις ϗ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ τῆς Λεμησοῦ συμβουλίου τοῦ μουδίρου Κοιλανίου, καθ' οὗ πρὸ δύο μηνῶν περίπου κατήγγειλε ὁ [illegible] συμβούλων Κοιλανίου αὐτὸν ἐπὶ διαφόροις [illegible]. Ἀλλὰ τί [illegible]

τες τὰ δικαιώματα τοῦ ἐνάγοντος δῆθεν ϗ ὅτι ἐκεῖνοι δύνανται ν' [illegible] κατὰ τοῦ Μουδίρου, αὐτοὺς [illegible] τὰ [illegible] τοῦ ζαπτιὲ ϗ τὰς καταχρηστικὰς πληρωμὰς τῶν σελινίων δηλ. οἱ πτωχοὶ ὑπηρέται τοῦ Χρ. Κουνόσμανου. Ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν δύνανται νὰ κινηθῶσι [illegible] ἀναργυρίᾳ; ϗ ὑποταγῆς [illegible]. Ἡ δὲ Κυβέρνησις γιγνομένη ἐνήμερος τοιούτων καταχρήσεων ϗ μάλιστα τῶν κατὰ θέλησιν (ὡς λέγει ὁ μουδίρης) ἰδιωτικῶν πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν τῶν ἐκ Λεμησοῦ εἰς Κοιλάνιον ἀποστελλομένων Ζαπτιέδων ϗ τοῦ χαρτοπαιγνίου τοῦ μουδίρου, ἀγαρῶ τί θὰ πράξῃ κατὰ τῆς ζητουμένης ἀποκρίσεως τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος. Θὰ σιγήσῃ τάχα διότι οἱ ὑπηρέται τοῦ Κουνόσμανου ϗ ὁ λανίτης Κουνόσμανος δὲν δύνανται ἢ δυσκολεύονται ἕνεκεν τῶν ποιμενικῶν ἐργασιῶν των νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου Λεμησσοῦ ϗ νὰ παραστήσωσι τὰς ὑπὸ τοῦ μουδίρου γενομένης σκληρότητας κατ' αὐτῶν ϗ ἀδικίας; ἢ θὰ παρίδῃ ἀδιαφορίᾳ οἱ μὲν βασιλικοὶ Ζαπτιέδες νὰ γίνωνται ἱπποκόμοι, ἀλευροποιοὶ ϗ ὑδροφόροι τοῦ μουδίρου τούτου, ὁ δὲ μουδίρης ἡμέρας ϗ νυκτὸς ν' ἀσχολῆται εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον; Τὸ μὲν ἐπιχείρημα τῶν δικαστικῶν μελῶν ὅτι οἱ Ἀζάδες Κοιλανίου δὲν φέρουσι τὸ προνόμιον τοῦ ἐνάγοντος (Ταβατζῆ) ϗ βέβαια τὸ δικαίωμα τοῦτο αὐτὸ δικαίως μεταβαίνει τότε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δὲν εἶναι ἰσχυρὸν ὥστε νὰ καλύψῃ ἢ νὰ προστατεύσῃ τὸν μουδίρην ὥστε νὰ διαφύγῃ τοὺς ὄνυχας τοῦ νόμου ϗ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ δὲ παράλογος διαφυγὴ τοῦ μουδίρου ὅτι οἱ Ζαπτιέδες κατὰ θέλησιν δουλεύουσι τῷ Μουδίρῃ, εἶναι ὅλως γελοία. Καθότι ναὶ μὲν ἀποφεύγει τὴν ποινὴν τῆς βίας τοῦ νὰ τῷ δουλεύωσιν, ἀλλὰ περιπίπτει εἰς τὸ ἕτερον ἐλάττωμα τῆς ἀμελείας ἢ τῆς ἀναξιότητος τῆς ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας του, ἀφ' οὗ γνωρίζει κάλλιστα ὅτι οἱ Ζαπτιέδες πέμπονται εἰς Κοιλάνιον οὐχὶ χάριν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων του, ἀλλὰ χάριν τῆς βασιλικῆς μόνον ὑπηρεσίας, ὅπερ τιμωρεῖ ὁ νόμος αὐστηρότατα ὡς σύνοιδε κάλλιστα τὸ δικαστικὸν συμβούλιον Λεμησοῦ. Ὑπεμφαίνεται ὅμως ϗ τῷ τυφλῷ ὅτι ἡ καθημερινὴ τῶν Ζαπτιέδων πρὸς τὸν Μουδίρην ἰδιωτικὴ ἐργασία γίνεται [illegible] ϗ κατὰ διαταγὴν [illegible]